

EUROOPA TOIDU, TEHNOLOOGIA JA TOITUMISE DEKLARATSIOON

Preambula

Meie, Esimese Euroopa Toidukongressi (Ljubljana, Sloveenia 2008 osavõtjad kiidame heaks FAO/WHO Toitumisdeklaratsiooni (Rooma 1992) ja WHO Toiduohutusdeklaratsiooni (Beijing 2007). Käesoleva deklaratsiooniga me soovime esile tuua momente, mis on Euroopale jaoks olulised toidu, tehnoloogia ja toitumise seisukohalt

SIHTRÜHM

Euroopa Toidu, Tehnoloogia ja Toitumise Deklaratsioon on suunatud Euroopa tarbijatele, poliitikutele, teadlastele ja Euroopa Toidutööstusele ja teistele asjaosalistele.

TOIT JA TOITUMINE

Toit on vajalik inimese kasvuks, arenguks ja toiminguteks. Tervislikuks toitumiseks on vajalik tasakaalustatud dieet, mis tagab toitainete igapäevase vajaduse ja optimaalse energiahulga. Toit peab olema ohutu, toitev ja kättesaadav tagades tarbijate eneseväärikuse ja kultuurilise identiteedi.

EUROOPA TOIDUTEADUS, -TEHNOLOOGIA JA TOITUMINE

Rakendades alusteaduseid annavad Euroopa toidu, toidutehnoloogia ja toitumise asjatundjad olulise panuse toidu käitlemise ja turustamise arengule, tervisliku toitumise ja inimese heaolu paranemisse. Nad on koondunud mitmetesse teaduslikesse organisatsioonidesse ja erialaliitusesse. Need organisatsioonid on tavaliselt riigisised või regionaalsed ning võivad olla organiseeritud nii teadusala või eriala nagu bioloogia, biokeemia, mikrobioloogia, tehnika, toitumisteadused, arstiteadused jt põhiselt. Käesoleva deklaratsiooni eesmärk fookuseerida optimaalselt kõik need erialad Euroopa elanikkonna ning teadlaste, poliitikute, seadusandjate ning tööstuse ühenduste teenistusse. Selline kohesioon võimaldab Euroopal võistelda edukalt rahvusvahelisel toiduturul, parandada tervisliku toidu kättesaadavust, ning muuta teaduspõhisus toidustandardiks.

EUROOPA TOIDUTEADUSE, TEHNOLOOGIA JA TOITUMISE ÜHTEKUULUVUS

Deklaratsiooni eesmärgiks on initsieerida Euroopa toiduteadlaste, tehnoloogide ja toitumisala spetsialistide hulgas arutelu, et välja töötada mehhanismid mis läbi on saavutatav nende erialade integratsioon. Teine eesmärk aidata kaasa Euroopa toidutööstuse, toidu kvaliteedi ja ohutusstandardi normide harmoneerimisele. Kõik need tegevused aitavad kaasa toiduteadlaste ja -tehnoloogide mõju laienemisele tehnoloogilisele, teaduslikule, poliitilisele, sotsiaalsele ja kultuurilisele mõtlemisele Euroopas. Kahtlemata, see tuleb läbi viia kahjustama toitumistavasid, regionaalset toidu ja dieedi eripära Euroopas. See mitmekesisus genereerib tulevikus uusi avastusi ja seeläbi innovatsiooni toidu alal.

PÕHIPUNKTID

See deklaratsioon peab stimuleerima debatti järgmistel spetsiifilistel teemadel

- Toit kui väga tähtis strateegiline objekt;
- Toidu saastumine mikroobidega, keemiliste ja füüsikaliste agentidega ning allergeenid kui avalikkuse teravdatud tähelepanu objekt;
- Kohalik toidu tootmine kui kohaliku kultuuri mütjutaja, looduslikku mitmekesisuse säilitaja ja piirkonna sotsiaalsele ja majanduslikule stabiilsuse looja;
- Pikad toidutranspordi ahelad kui toidu kvaliteeti alandajad ja looduskeskkonna kahjustajad;
- Head toitumistavasid kui tervisliku eluviisi osa positsioon inimese elua pikendamisel;
- Ülekaaluliste inimeste arvukuse kasv ja toitumisega seotud kroonilised mittenakkushaiguseid kui üks põhilisi tervisehädade põhjuseid ja sotsiaalkulude suurendajaid;
- Tarbijate hariduse ja informatsiooni liikumine mittepiisav tase kui takistus isikliku teadmispõhise toiduvaliku tegemisel;
- Toiduahela kõigi osapoolte harimine kui oluline väljakutse tulevikuks;

JÄRGIMIST VAJAVAD PÕHIMÕTTED

Toitumuslikult adekvaatne ohutu toiduga kindlustatus on üks põhilistest inimõigustest:

- Iga inimene omab õigust saada usaldusväärset informatsiooni toidust, dieedist ja selle tervisemõjudest;
- Toidu käitlemine ja turustamine tuleb läbi viia jätkusuutlikult võttes arvesse keskkonna, sotsioloogilisi ja eetilisi tagajärgi ning seadusandluselt tulenevat nõudeid;
- Tervitatavad on uued tehnoloogilised tootarendused, mis on sobivad kasutamiseks erivajadustega inimeste toitmisel;
- Aus ja asjakohane toidu märgistamine koostöös toidutööstusega ja –ametkondadega
- Kõigile arusaadav ja teaduslikul tõestusmaterjalil põhinev teavitamine ajakirjanduses on hädavajalik;
- Asjakohase toitumine ja tervislikkude eluviiside, mis omavad põhilist rolli haiguste vähendamises ja vältimises propageerimine;
- Igäihe õigus toidu- ja toitumisalasele algharidusele, mis võimaldab vastutada isiklikult oma tervise eest õige toidu valiku abil;
- Toidutööstuse juhid peavad tunnistama vajadust toitumis- ja toiduohutuse alase ekspertiisi järele ja kindlustama, et meetmed toiduohutuse kindlustamiseks on piisavad;

PÕHITEGEVUSED

See Deklaratsioon propageerib järgmisi põhitegevusi:

- Toidu käitlejad ja edasimüüjad hakkavad võtma arvesse lisaks seaduslikele ka eetilisi norme kõikides toiduahela etappides;
- Ekspertid töötavad vastavalt ametialastele ja eetilistele normidele;
- Valitsused ja teised vastutavad ametnikud ja asutused harmoniseerivad rahvuslikud toiduseadused, et adapteeruda kiiresti ja efektiivselt tulevastele globaalsetele muutustele;
- Valitsused ja teised vastutavad asutused arendavad välja arendama rahvusliku toidupoliitika, mis võtab arvesse sotsiaalset ja kultuurset eripära, harjumusi ja spetsiifilist vajadust;
- Kõik toiduteaduse, toitumisala ja tehnoloogiaala professionaalid peavad võitlema haridussüsteemi loomise eest, mis tagab tarbijate parema informeerituse
- Iga inimene peab läbi toiduvaliku võtma vastutuse oma tervise eest
- Allkirjutajad teevad kõik mis nende võimuses, et antud deklaratsioonis toodud põhimõtted saavutatakse.

Alla kirjutanud:

Professor Peter Raspor, Esimese Euroopa Toidukongressi President kongressi poolt

Komitee saadikud 41-st Euroopa riigist:

Ilijana Boci represented by Haxhi Allmuca, Albania; Ashot Saghyan, Armenia, Wolfgang Kniefel represented by Gerhard Schleining, Austria; Koen Dewettinck represented by Bart Heyman, Belgium; Faruk Čaklovića, Bosnia and Herzegovina; Iordanka Alexieva represented by Laska Rangelova, Bulgaria; Mate Bilić replaced by Martina Piasek, Croatia; Athina Panayiotou, Cyprus; Jana Hajšlová, Czech Republic, Henning Otte Hansen, Denmark; Toomas Paalme, Estonia; Anu Kaukovirta-Norja represented by Helena Pastell, Finland; Paul Colonna represented by Michel Franck, France; George Kalantzopoulos replaced by Ioannis Samelis, Greece; Giorgi Kvesitadze replaced by Tinatin Sadumishvili, Georgia; Sabine Kulling, Germany; András Salgó, Hungary; Inga Thorsdóttir, Iceland; Francis Butler represented by Brian McKenna, Ireland; Rosangela Marchelli, Italy; Daina Karklina replaced by Aija Mengaile, Latvia; Rimantas Venskutonis, Lithuania; Torsten Bohn, Luxembourg; Vladimir Kakurinov, Macedonia; Anna McElhatton, Malta; Slavko Mirecki, Montenegro; Bernd van der Meulen represented by Sarah De Vito, Nederland, Wenche Frølich, Norway; Włodzimierz Grajek, Poland; Xavier Malcata represented by Ana Oliveira Madsen, Portugal; Mona Popa, Romania; Iosif Rogov, Russia; Miomir Nikšić, Serbia; Peter Šimko represented by Norbert Bomba, Slovakia; Božidar Žlender, Slovenia; Manuel Vázquez, replaced by Ascension Marcos, Spain; Anne-Marie Hermansson, Sweden; Klaus Zimmermann replaced by Yasmine Motarjemi, Switzerland; Fatih Yıldız, Turkey; Sergey Fedosov, Ukraine; David White, UK.